

UPORABA LOKALNIH PODATKOV ZA BOLJŠE SPREMLJANJE TURISTIČNIH TOKOV: KRITIČNA PERSPEKTIVA

Urška Starc Peceny¹, Tomi Ilijaš¹

¹ Arctur d.o.o., Industrijska cesta 1a, 5000 Nova Gorica

urska@arctur.si, tomi.ilijas@arctur.si

Na področju upravljanja turizma je učinkovito spremljanje turističnih tokov ključnega pomena za spodbujanje trajnostnega razvoja in za preudarno razporejanje virov. Medtem, ko se običajne metode pogosto zanašajo na združene ali posplošene podatke, ta članek zagovarja ključno vlogo lokalnih podatkov, pri čemer poudarja njihovo zmožnost, da v realnem času ali z višjo frekvenco zajema nudijo različne vpoglede in uporabne informacije.

Poleg tega je ob razvoju podatkovnih prostorov v Evropi nujno poudariti pomen izkoriščanja lokalnih virov podatkov, zlasti tistih, ki se zbirajo, vendar se ne delijo za nadaljnjo ponovno uporabo. Izzivi, povezani s tem razvojem, so obravnavani skozi prizmo projekta Planinstvo 4.0, ki pionirsko uvaja uporabo inovativnih tehnologij v alpskem okolju. Sodelujoči subjekti, Planinska zveza Slovenije, CIPRA Slovenija in Planinsko društvo Tržič, so skupaj s tehnološkimi partnerji na petih priljubljenih slovenskih pohodniških lokacijah namestili pametne senzorje za pohodnike. Ti podatki so integrirani z različnimi podatkovnimi viri; s podatki o mobilnih napravah, točkah z zanimivostmi, metrikami občinske infrastrukture, kot so odpadki, voda in poraba električne energije, skupaj z javnimi omrežji WiFi. Združevanje vseh teh podatkovnih virov znotraj platforme FLOWS podjetja Arctur omogoča celovito razumevanje in napovedovanje vzorcev obiskovalcev na vsaki lokaciji.

Projekt poudarja tudi nujnost zakonodajnih reform, ki bi olajšale ponovno uporabo določenih podatkov. Kljub učinkovitemu sistemu zbiranja podatkov o turistični taksi v Sloveniji, občine in turistične destinacije nimajo dostopa do teh podatkov, kar ovira njihovo sposobnost hitrega odzivanja v izrednih razmerah.

Namen tega članka, ki sledi duhu pobude Turizem 4.0, ki v ospredje postavlja kakovost življenja lokalne skupnosti, je povečati ozaveščenost in spodbuditi dialog med odločevalci. Pojasnjuje, kako je mogoče uporabiti inovativna orodja in različne vire podatkov za zbiranje zgodovinskih in statističnih podatkov o turističnih tokovih v realnem času ter s tem omogočiti učinkovito načrtovanje in sprejemanje odločitev na osnovi realnih podatkov. Poleg tega opredeljuje obstoječe pravne vrzeli v ekosistemu, ki trenutno ogrožajo javno varnost, namesto da bi jo varovale, in utira pot potrebnim reformam za izboljšanje dostopnosti in uporabe podatkov.

Ključne besede: Turistični tokovi, lokalni podatki, trajnostni turizem, turizem 4.0

LEVERAGING LOCAL DATA FOR ENHANCED MONITORING OF TOURIST FLOWS: A CRITICAL PERSPECTIVE

This paper advocates for utilising local data in tourism management to enhance sustainable development and resource allocation. It emphasises the importance of real-time or high-frequency

data over conventional aggregated methods. The Mountaineering 4.0 project, focusing on the Alpine environment, exemplifies this approach by deploying smart sensors in Slovenian hiking destinations. These sensors integrate various data sources like mobile data and infrastructure metrics to forecast visitor patterns through the FLOWS platform. However, challenges persist, notably legislative barriers hindering data accessibility despite efficient data collection systems. The paper introduces the Tourism 4.0 initiative, prioritising local community well-being and advocating for innovative tools and legal reforms to improve data utilisation and public safety.

Keywords: tourist flows, local data, sustainable tourism, tourism 4.0